

Kenneth Kjeldgaard

SEGES Innovation, Fondsmæglerselskaber SEGES Finans & Formue A/S

ESG bæredygtighedskriterier for landbruget

Indhold

ESG bæredygtighedskriterier for landbruget	2
Nyeste ESG bæredygtighedskriterier fra EU samt nationale og globale tiltag	2
ESG-rapporteringskrav og tidsplan	3
Påvirkning af landbrugsvirksomheden	4
Hvorfor skal landbrugsvirksomheder udarbejde/indsamle en ESG-rapport/data?	5
Bilag 1: Forstå hvorfor ESG-rapportering er vigtig	7
Bilag 2: Beskrivelse af NFRD, CSRD, ESRS og ISSB	9
Non-Financial Reporting Directive, NFRD og Disclosure-forordningen	9
Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD	9
European Sustainability Reporting Standards, ESRS	10
International Sustainability Standards Board, ISSB	11
Bilag 3: Hvorfor er CSRD og ESRS vigtige, og hvad indeholder de?	12
Dobbelt væsentlighed	12
ESRS-standarderne	13
Hvorfor er CSRD og ESRS vigtige?	15
Kildehenvisninger:	17

ESG bæredygtighedskriterier for landbruget

Fra 2024 skal store børsnoterede og finansielle virksomheder rapportere på ESG. Herefter omfattes trinvis mindre virksomheder. Landbrugsvirksomheder påvirkes, hvor de indgår i store virksomheders værdikæder.

Det stiller krav til virksomhedens afrapportering til aftagere og finansielle samarbejdspartnere, som med fordel kan samles i en pakke med data og ESG-rapport for virksomheden. For at kunne opfylde kravene er det nødvendigt at have et overblik over de nyeste ESG bæredygtighedskriterier fra EU og nationale tiltag. Det er formålet med dette notat.

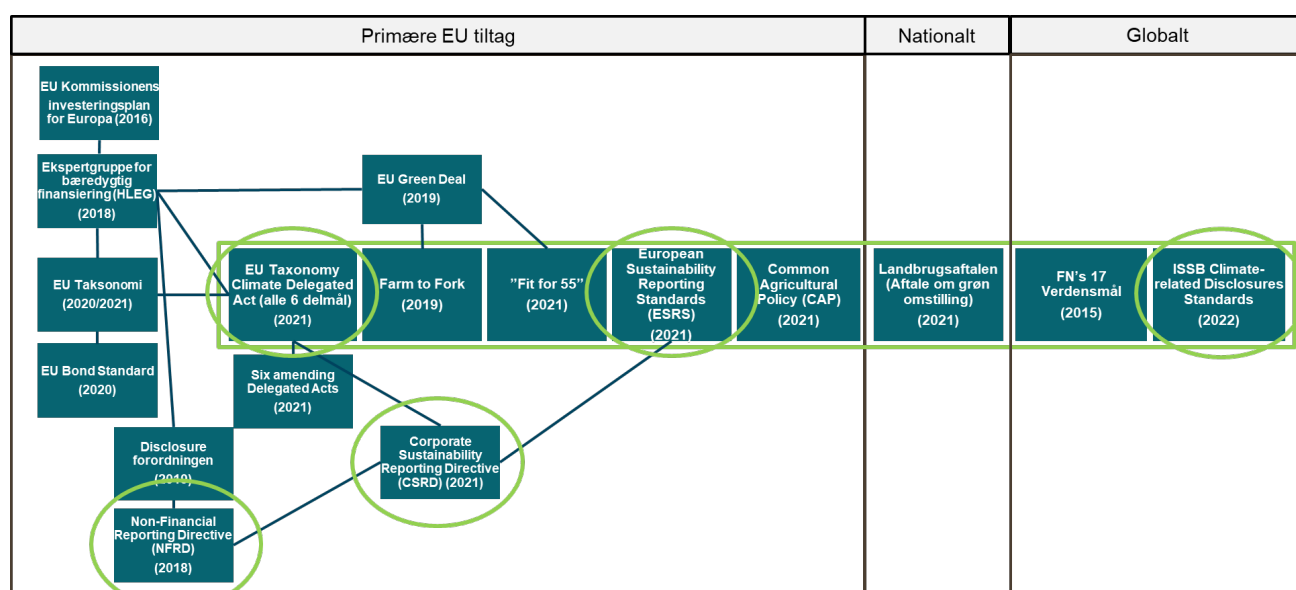
Notatet er i fire dele med en hovedartikel og tre bilag, som alle kan læses særskilt.

- Del 1: Hovedartikel der overordnet beskriver de nyeste ESG bæredygtighedskriterier og mulige påvirkning af landbrugsvirksomheden (**E**nvironment – **S**ocial – **G**overnance)
- Del 2: Bilag 1 beskriver, hvorfor ESG-rapportering er vigtig.
- Del 3: Bilag 2 definerer [NFRD](#) (Non-Financial Reporting Directive), [CSRD](#) (Corporate Sustainability Reporting Directive), [ESRS](#) (European Sustainability Reporting Standards) og [ISSB](#) (International Sustainability Standards Board).
- Del 4: Bilag 3 forklarer, hvorfor CSRD og ESRS er vigtige og går i dybden med indholdet.

Nyeste ESG bæredygtighedskriterier fra EU samt nationale og globale tiltag

Som led i EU's plan for grøn udvikling, har EU Kommissionen fremlagt forskellige planer og forslag. Det samme har den danske regering, som blandt andet har sat meget ambitiøse mål for dansk udledning af drivhusgasser og andre tiltag. Begge dele sætter rammer for landbrugets produktion og krav til ESG-dokumentation.

Figur 1: EU's primære tiltag samt nationale og globale tiltag

Egen tilvirkning

De grønne markeringer i figuren kommer til at være bestemmende for, hvilke ESG-faktorer som landbrugsvirksomheder er omfattet af i fremtiden. I første omgang vurderes områderne i cirklerne at være de vigtigste, da de sætter rammer for, hvad og hvordan virksomheder fremadrettet skal rapportere og dokumentere på ESG.

CAP og National landbrugspolitik er fravalgt, da der ikke forventes at komme nye tiltag indenfor CAP eller nationale tiltag på bæredygtighedsområdet før tidligst i efteråret 2023, når der kommer et udspil for CO2 afgift for landbruget.

Rapportering på ESG kommer til at følge CSRD (afløser NFRD) og ESRS. Afledt heraf er det også vigtigt, at virksomheden – eller virksomhedens rådgivere - har et overblik over og kan rapportere i henhold til EU-taksonomien, CAP'en og de kommende ISSB Climate-related Disclosures Standards. Hertil kan der komme krav om ekstra rapportering fra national lovgivning, men hvad og hvornår er indtil videre uvist.

ESG-rapporteringskrav og tidsplan

Kommende ESG-rapporteringskrav fra EU er samlet i Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) og European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

CSRD-direktivet er én af fire større forordninger og direktiver, der handler om transparens og rapportering på bæredygtighedsområdet:

1. EU-Taksonomiforordningen	Vedtaget i juli 2020
2. Disclosure-forordningen (NFRD og SFDR , Sustainable Finance Disclosure Regulation)	Trinvist vedtaget. Første gang i 2014, marts 2018, november 2019 og senest i april 2022
3. Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)	Vedtaget i november 2022
4. Directive on corporate sustainability due diligence (CSDD)	Forslag fremsat februar 2022. Endnu ikke vedtaget

CSRD implementeres i fire faser (Figur 2).

Figur 2: Tidslinje for implementering af CSRD

Rapportering i 2025 vedr. regnskabsåret 2024	Rapportering i 2026 vedr. regnskabsåret 2025	Rapportering i 2027 vedr. regnskabsåret 2026	Rapportering i 2029 vedr. regnskabsåret 2028
- Virksomheder, der allerede er omfattet af direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD). - Regnskabsklasse D med over 500 ansatte.	- Store virksomheder, der i øjeblikket ikke er omfattet af NFRD. - Regnskabsklasse (store) C, som overskrider to ud af tre kriterier for nettoomsætning (313 mio. kr.), balancesum (156 mio. kr.) og antal ansatte (over 250)	Børsnoterede SMV'er med under 250 ansatte undtagen mikrovirksomheder, små og ikke komplekse kreditinstitutter og captive-forsikringsselskaber	Tredjelandsvirksomheder med en nettoomsætning på over 150 mio. i EU, hvis de har mindst ét datterselskab eller en filial i EU, der overstiger visse niveauer.

Egen tilvirkning

I første fase omfattes alle store børsnoterede og finansielle virksomheder med mere end 500 ansatte, som allerede nu er underlagt direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD – ca. 11.700 virksomheder i EU). Af landbrugets interessenter er blandt andet realkreditselskaber som DLR, Jyske Kredit, Nykredit A/S, Nordea Kredit, Realkredit Danmark m.fl. samt store pengeinstitutter og forsikringsselskaber med mere end 500 ansatte omfattet.

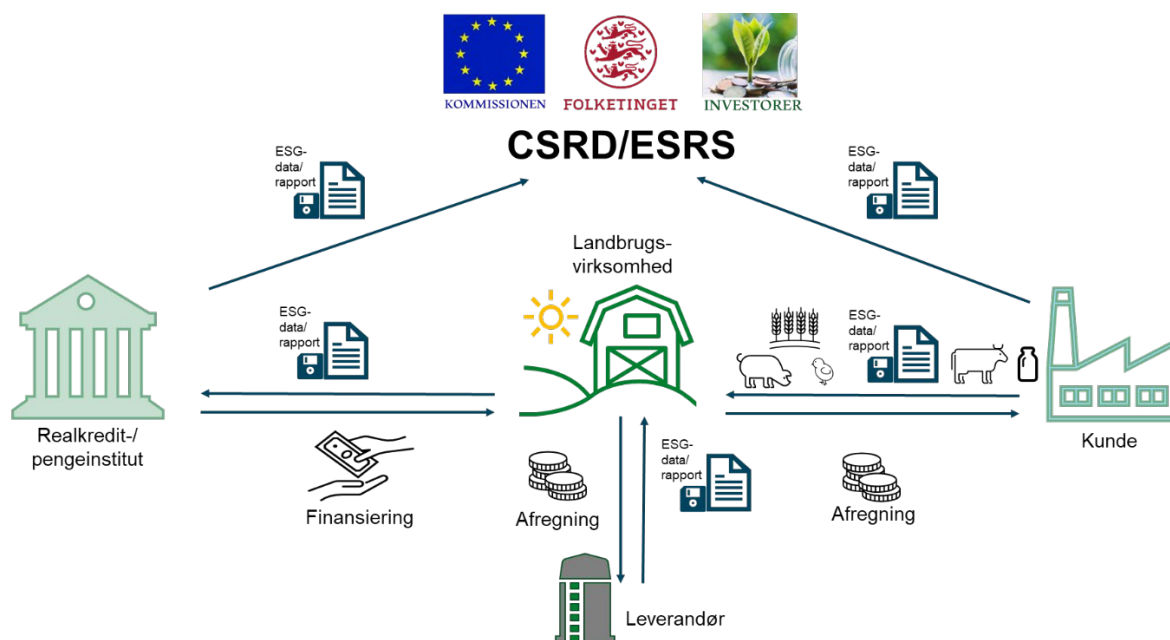
I den næste fase inkluderes virksomheder som ikke er omfattet af NFRD, og som befinder sig i regnskabsklasse (store) C. Danish Crown, Arla og DLG m.fl. er i regnskabsklasse C og skal derfor indberette i 2026 vedr. regnskabsåret 2025.

Påvirkning af landbrugsvirksomheden

Konkret betyder det, at den enkelte landbrugsvirksomhed, som enten er leverandør til en stor virksomhed, eller som har lån hos en finansiell virksomhed skal redegøre for sin ESG-påvirkning. Omfanget kommer således i første omgang til at afhænge af kravene fra aftagere og den finansielle sektor.

Figur 3 illustrerer samspillet mellem landbrugsvirksomheden i midten og CSRD/ESRS-interessenter, og hvor den enkelte landbrugsvirksomhed på nuværende tidspunkt befinder sig i værdikæden.

Figur 3: Landbrugsvirksomhedens rolle i ESG-rapportering

Egen tilvirkning

Figuren illustrerer, at landbrugsvirksomheden i fremtiden skal forvente at være gensidigt koblet til (større) kunder, leverandører og långivere for udveksling af relevant ESG-data og dokumentation. For at sikre kvaliteten i egne data skal landbrugsvirksomheden desuden sikre sig, at den modtager relevante og korrekte data fra sin(e) leverandør(er).

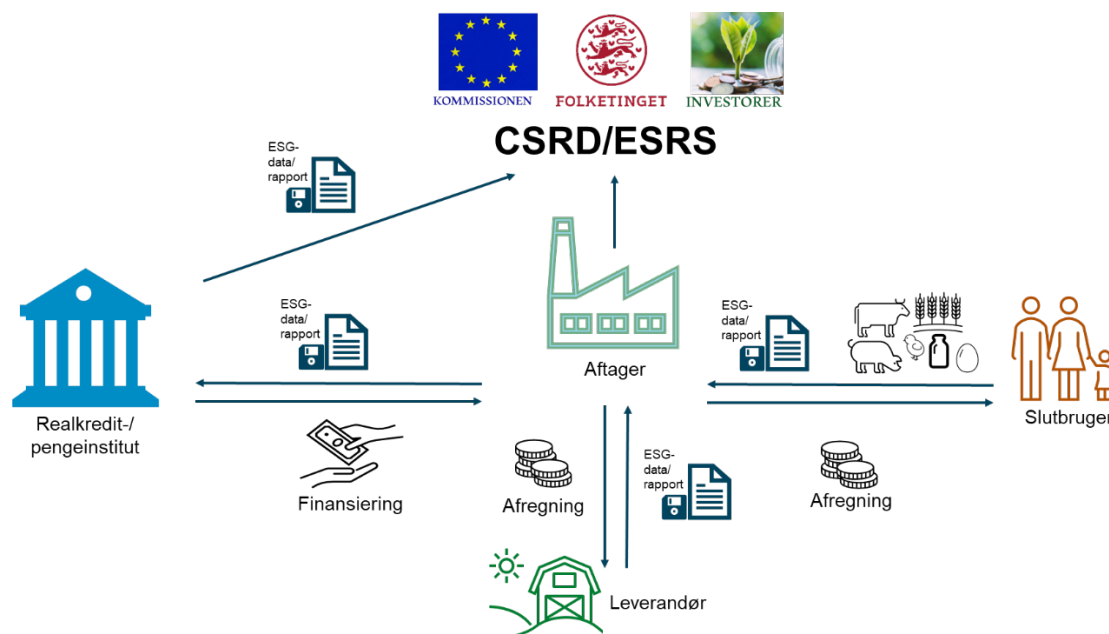
Fra 2026 skal aftagervirksomheder som Arla, Danish Crown og DLG m.fl. rapportere indenfor rammerne i CSRD og ESRS. Virksomhederne er allerede i gang med at indsamle data. Eksempelvis har Danish Crowns CFO udtalt, at virksomheden i øjeblikket er i gang med at indsamle ESG-data indenfor ESRS på over 350 væsentlige datapunkter. Det gør Danish Crown og andre aftagere af landbrugsvarer for at sikre, at de indenfor gældende og kommende lovgivning kan producere og sælge deres varer. Derudover ser Danish Crown også ind i et øget pres fra forbrugere, som forventer mere bæredygtige produkter. Sidst møder Danish Crown også krav om dokumenteret ESG-data fra den finansielle sektor for at opnå finansiering. Det er ikke længere et spørgsmål om "kun" at sikre sig en billigere finansiering.

I Danish Crowns tilfælde er renten på deres finansiering bundet op på, om de opnår aftalte bæredygtighedsmål. Sker det ikke, resulterer det i en dyrere finansiering i form af et rentetillæg. Til gengæld

kan Danish Crown få en billigere finansiering, hvis de kan dokumentere, at de er foran aftalte bæredygtigheds mål.

Bilag 3 beskriver, hvilke standarder og målepunkter virksomheder er underlagt i CSRD/ESRS-regi.

Figur 4: Aftagervirksomhedernes rolle i ESG-rapportering

Egen tilvirkning

Figuren illustrerer, at aftagervirksomhederne naturligt kommer til at efterspørge relevant ESG-data fra den enkelte landbrugsvirksomhed, og det samme gør sig gældende for den finansielle sektor. Derfor er et nærliggende spørgsmål:

Hvorfor skal den enkelte landbrugsvirksomhed interessere sig for indsamling af relevant ESG data og/eller udarbejdelse af ESG-rapportering?

Det er der flere svar på.

Hvorfor skal landbrugsvirksomheder udarbejde/indsamle en ESG-rapport/data?

For det første er det nødvendigt, hvis landbrugsvirksomheden fortsat skal kunne afsætte sine varer. Her vil være et lovgivningsmæssigt krav om, at det kan dokumenteres, at varerne er produceret bæredygtigt. Ellers risikerer landbrugsvirksomheden ikke at kunne afsætte varerne til forbrugerne, som i stigende grad også forventer mere bæredygtige varer.

For det andet kan relevant og dokumenteret ESG-data sikre en bedre afregning. Det kan komme i form af enten et tillæg eller et fradrag i afregningsprisen. Et eksempel er Arlas incitamentsprogram for mere bæredygtig mælk. Her honoreres landmanden ud fra et pointsystem med 3 eurocent pr. kg mælk pr. point. Programmet giver for nuværende mulighed for at nå 80 points pr. kg mælk.

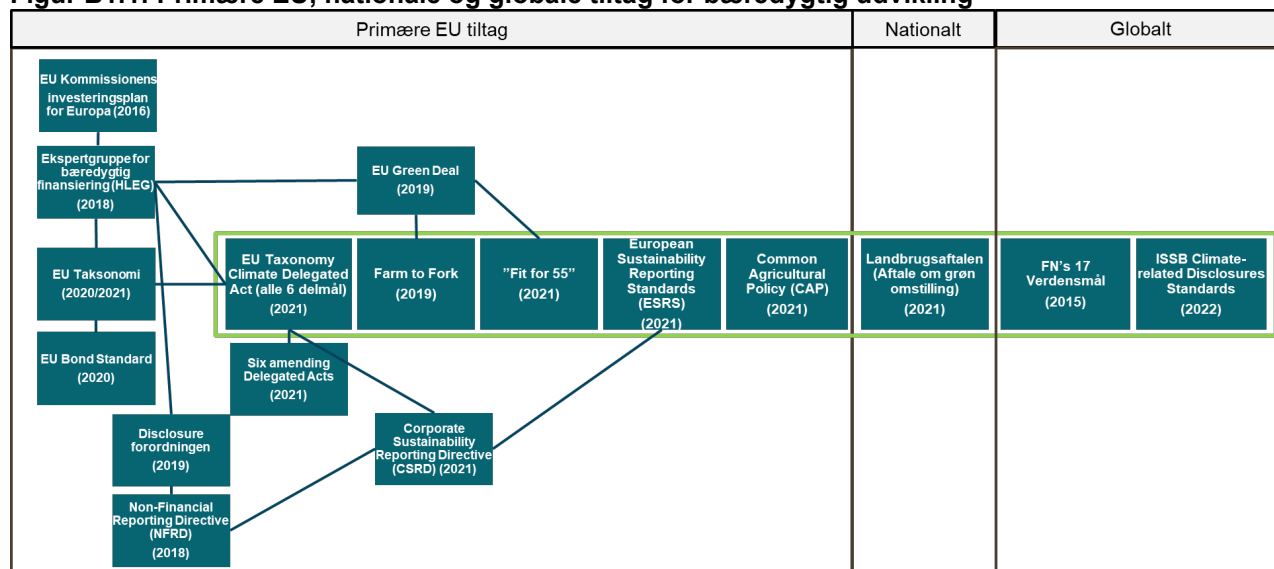
Sidst vil relevant ESG-data samlet i en rapport kunne give adgang til og/eller sikre nuværende finansiering. Den finansielle sektor vil i fremtiden med stor sandsynlig straffe virksomheder, som ikke kan levere ESG-data. Det vil enten være i form af højere renter og dårligere generelle lånevilkår i form af

reduceret løbetid og evt. afdragsfrihed på lån. Mangel på data kan i værste fald bevirke, at landbrugsvirksomheden ikke kan bevilliges lån eller at nuværende lån bliver opsagt. Omvendt kan relevant ESG-data eller opfyldelse af ESG-mål give rentefradrag eller andre forbedrede vilkår.

Bilag 1: Forstå hvorfor ESG-rapportering er vigtig

Som led i EU's plan for grøn udvikling, har EU-Kommissionen gjort en række tiltag som illustreret i figur B1.1.

Figur B1.1: Primære EU, nationale og globale tiltag for bæredygtig udvikling

Egen tilvirkning

Formålet er, at grøn udvikling, opfyldelse af Parisaftalen¹ og klimamålene for 40% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050 skal ske ved investering i omstilling og ny teknologi. Det kræver finansiering, hvorfor EU-Kommissionen i 2016 udarbejdede en investeringsplan. Samme år nedsatte de en ekspertgruppe for bæredygtig finansiering, som i 2018 kom med en handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst, som EU i store træk følger i dag.

Handlingsplanen indeholdt ti elementer til at nå målene, som illustreret i Tabel B1.1.

Tabel B1.1: EU's 10 bæredygtighedselementer

1. En bæredygtighedsklassificering
2. ESG-standarder for finansielle produkter
3. Fremme investeringer i bæredygtige projekter
4. ESG-integration i finansiell rådgivning
5. Udvikling af bæredygtighedsbenchmarks
6. Kreditvurdering af ESG-kriterier
7. ESG-krav for udbydere og forvaltere af investeringsprodukter
8. Bæredygtighed
9. Oplysningspligt for virksomheder på bæredygtighed
10. Mere bæredygtig ledelse

Kilde: Egen tilvirkning

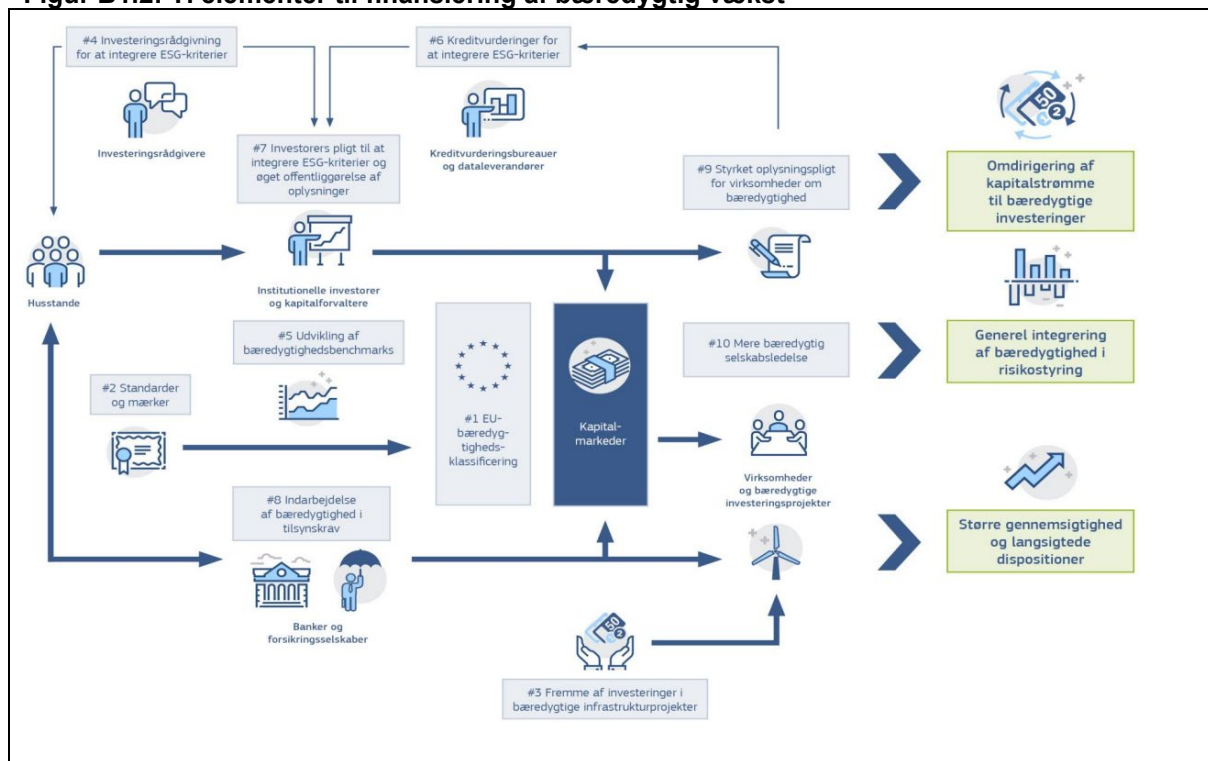
Samlet skal de ti mål være medvirkende til at dirigere kapital til bæredygtige investeringer og styre finansielle risici, som skyldes miljø-, sociale og ledelsesmæssige forhold i virksomhederne i EU. Sidst

¹ Parisaftalens formål er at begrænse den globale opvarmning til under 2 grader Celsius, og at stræbe efter en begrænsning af opvarmningen til 1,5 grader Celsius.

skal elementerne være med til at skabe større gennemsigthed i virksomhedernes bæredygtighed til fremme af langsigtede finansielle dispositioner.

Figur B.1.2 viser sammenhænge mellem elementerne til finansiering af bæredygtig vækst, borgere, finansielle institutioner, investorer og virksomheder.

Figur B1.2: Ti elementer til finansiering af bæredygtig vækst

Kilde: EU's Grønne Plan (2018)

Tabellen og figuren illustrerer behovet for fælles definitioner og retningslinjer for at få kredsløbet til at fungere. Omdrejningspunktet for at det lykkes er ikke-finansiell ESG-rapportering.

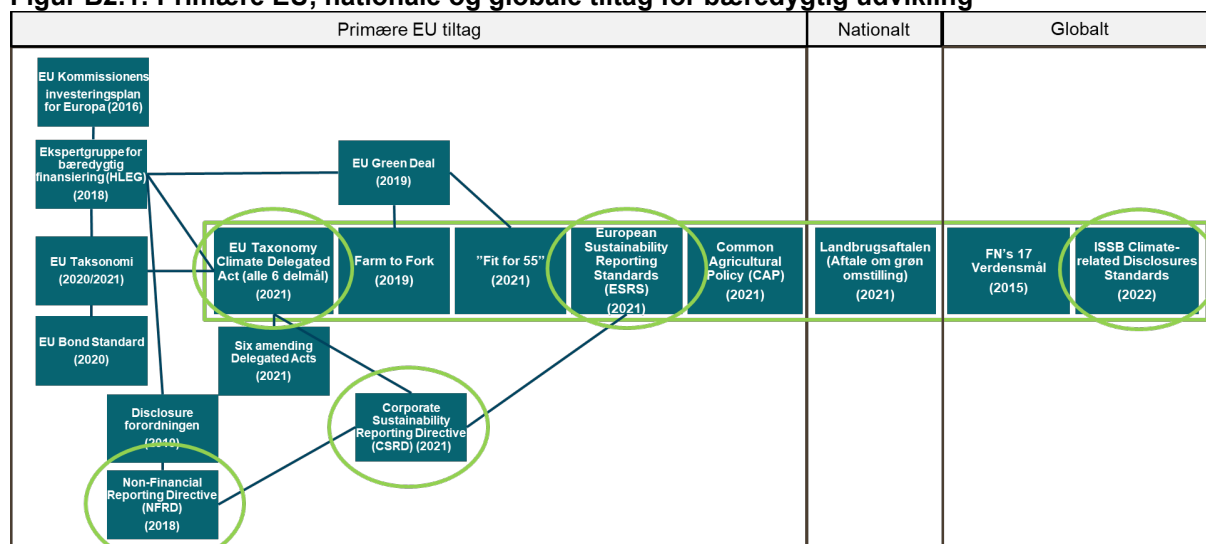
Derfor har EU i forbindelse med handlingsplanen vedtaget forskellige direktiver og rapporteringsstandarder, som figurens interessenter skal overholde, og som direkte eller indirekte kan påvirke den enkelte landbrugsvirksomhed.

Bilag 2 beskriver vigtige direktiver og rapporteringsstandarder.

Bilag 2: Beskrivelse af NFRD, CSRD, ESRS og ISSB

Formålet med bilag 2 er at beskrive de vigtigste direktiver og rapporteringsstandards, som er indcirklet i figur B2.1.

Figur B2.1: Primære EU, nationale og globale tiltag for bæredygtig udvikling

Egen tilvirkning

Non-Financial Reporting Directive, NFRD og Disclosure-forordningen

Før handlingsplanen havde EU i 2014 vedtaget NFRD, hvis formål er, at store virksomheder sammen med årsrapporten skal foretage ikke-finansiell rapportering også kendt som virksomhedens bæredygtighedsrapport (sustainability report).

Fra 2018 skal alle 28 medlemslande i EU have implementeret NFRD, som gælder for alle store virksomheder med mere end 500 ansatte. I Danmark er NFRD implementeret i årsregnskabslovens 99 a og 107 d, og har været overimplementeret, da det har været gældende for udvalgte virksomheder ned til 250 fuldtidsansatte.

I november 2019 opdaterer EU kravene til afrapportering i tråd med den grønne plan og vedtager EU's Sustainable Finance Action Plan (SFDR), også kendt som Disclosure-forordningen² (forordning (EU) 2019/2088).

Forordningen trådte i kraft den 10. marts 2021 og indeholder krav om, at finansielle institutioner og investorer skal offentliggøre oplysninger om, hvordan de tager hensyn til bæredygtighedsmæssige faktorer i deres investeringsbeslutninger og rådgivning (ESG). Derudover skal de offentliggøre oplysninger om, hvordan de overvejer bæredygtighedsmæssige risici i deres investeringsbeslutninger, og hvordan de arbejder for at reducere disse risici. Målet er at skabe større gennemsigtighed og ansvarlighed i forhold til bæredygtighed i finanssektoren.

Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD

EU's næste skridt i opfyldelse af Parismålene og øget bæredygtighedsrapportering er CSRD.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2088&from=EN>

Formålet med CSRD er, at virksomhederne rapporterer relevant og dokumenteret bæredygtighedsdata i overensstemmelse med SFDR (Disclosure-forordningen) og EU-Taksonomien.

EU-Kommissionen vedtog den endelige CSRD den 10. november 2022 med ikrafttrædelse den 5. januar 2023, hvor direktivet erstatter Non-Financial Reporting Directive (NFRD) og samtidig skærper kravene til bæredygtighedsrapportering.

I forhold til NFRD ændrer CSRD bæredygtighedsrapporteringen på flere punkter.

Tabel B2.1 viser de væsentligste punkter.

Tabel B2.1: Væsentligste udvidelser fra NFRD til CSRD

Dobbelt væsentlighed	Virksomheden skal analysere og rapportere på virksomhedens påvirkning på samfundet og miljøet, og hvilke risici virksomheden udsættes for på grund af klimaændringer og ressourceknaphed
Langsigtede ESG-mål	Virksomheden skal opstille langsigtede ESG-mål og politikker
Due diligence på virksomheden og dens værdikæde	Virksomheden skal foretage due diligence på egen drift og dens værdikæde
Rapportering i henhold til SFDR og EU Taksonomien	Virksomheden skal sikre, at den lever op til kravene i SFDR og EU-Taksonomien
Obligatorisk eksternt kontrol og tredjeparts revision	

Kilde: Egen virkning

CSRD indeholder reglerne for, hvad virksomhederne skal rapportere, men ikke hvordan. Det er samlet i et nyt sæt rapporteringsstandards, ESRS, som virksomheder skal rapportere i overensstemmelse med. CSRD omfatter cirka 49.000 virksomheder i EU, altså et direktiv med betydeligt større omfang og dermed effekt end NFRD.

European Sustainability Reporting Standards, ESRS

ESRS er en ramme for bæredygtighedsrapportering, der fokuserer på at rapportere om relevante emner og aspekter af en virksomheds bæredygtighedspræstation.

Formålet med ESRS er at fastlægge kriterierne for implementering af CSRD og skal samtidigt skabe sammenhæng til både den finansielle rapportering og rapportering om bæredygtighed. Opgaven er tildelt EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group), som fungerer som teknisk rådgivergruppe for EU-Kommissionen.

Det forventes, at ESRS bliver vedtaget i EU-Kommissionens delegerede retsakter senest 30. juni 2023.

Se bilag 3 for en mere detaljeret gennemgang af indholdet i CSRD og ESRS.

Samlet set skal EU-Taksonomien, CSRD og ESRS ses som EU's bidrag til at sætte standarder for definition af bæredygtighedsrapporteringer. Hensigten er, at rapporteringen skal bygge på globale standarder, hvilket indtil videre har vist sig at være en udfordring.

For at strømline processen har EU blandt andet indledt et samarbejde med International Accounting Standards Board (IASB), som udarbejder internationale regnskabsstandarde, IFRS og står bag et nyt globalt tiltag bag bæredygtighedsrapportering i form af ISSB.

International Sustainability Standards Board, ISSB

ISSB er efter pres fra regeringer, tilsynsmyndigheder, de finansielle markedsdeltagere m.fl. etableret i 2021 af IFRS Foundation (International Financial Reporting Standards Foundation) på COP26 i Glasgow³.

ISSB's hovedformål er at udvikle globale standarder for bæredygtighedsrapportering, som skal hjælpe virksomheder med at rapportere om deres bæredygtighedsindsatser og bidrage til sammenhængende og effektiv rapportering. Hensigten er også, at ISSB-standarderne skal hjælpe virksomhederne med at undgå dobbeltrapportering.

Fokus er at give investorer og andre interessenter bedre information om virksomhedernes bidrag til en mere bæredygtig fremtid for nemmere adgang til kapital. Derfor skal standarderne hjælpe virksomheder med at rapportere mere pålideligt og konsistent om deres bæredygtighedsindsatser. Det gøres ved, at ISSB-standarderne sætter globale kriterier for en lang række emner indenfor bæredygtighed, herunder klimaforandringer, miljøbeskyttelse, social ansvarlighed, menneskerettigheder og god selskabsledelse.

For at skabe global sammenhæng bygger IBBS-standarderne på arbejdet i blandt andet Climate Disclosure Standards Board (CDSB), TCFD (Taskforce for Climate Related Financial Disclosures), SASB (Sustainability Accounting Standards Board) og World Economic Forum's Stakeholder Capitalism Metrics.

Sideløbende har IBBS de seneste 6 måneder også samarbejdet med EFRAG for at skabe størst mulig sammenhæng til ESRS.

³ [New body to oversee global sustainability disclosure standards | Financial Times \(ft.com\)](#) + [International Sustainability Standards Board launched - International Accounting Bulletin](#)

Bilag 3: Hvorfor er CSRD og ESRS vigtige, og hvad indeholder de?

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) og ESRS (European Sustainability Reporting Standards) er begge tiltag, der har til formål at øge gennemsigtigheden og kvaliteten af virksomhedernes bæredygtighedsrapportering.

Omdrejningspunktet for kravene er ESG, som inddeles i tre hovedområder.

Miljømæssige faktorer (E)	Sociale faktorer (S)	Governance (G)
herunder tilpasning og afbødning af klimaforandringer, ressourceforbrug, cirkulær økonomi, forurening, biodiversitet etc.	herunder lige muligheder og rettigheder, gode arbejdsforhold, menneskerettigheder etc.	herunder ledelses- og tilsynsorganer, forretningsetik, virksomhedskultur, politisk engagement, intern kontrol, systemer til risikostyring etc.

For hvert område skal de rapporterende virksomheder stille en lang række informationer til rådighed for alle dens interessenter. Det gælder blandt andet oplysninger om forretningsmodel, strategi, bæredygtighedspolitikker, negativ påvirkning af bæredygtighedsområdet samt ledelsens rolle i arbejdet med bæredygtighed.

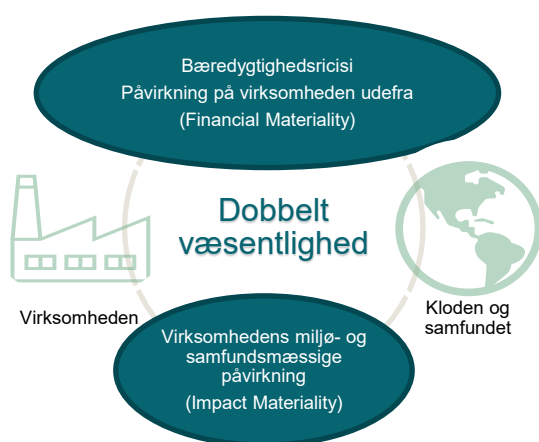
CSRD kræver, at dette sker ud fra et dobbelt væsentlighedsprincip.

Dobbelt væsentlighed

Formålet med at rapportere ud fra et dobbelt væsentlighedsprincip er at afdække og give den enkelte virksomhed og dens interessenter overblik over, at virksomheden kan have indflydelse på miljøet og samfundet og omvendt også selv kan blive påvirket af miljømæssige og sociale forhold.

Det dobbelte væsentlighedsprincip kræver, at virksomheden skal analysere, tage stilling til og rapportere om den interne og eksterne påvirkning af dens produktion. Rapporteringen skal foretages ud fra både et finansielt og et ikke finansielt perspektiv.

Figur B3.1: Dobbelt væsentlighed

Egen tilvirkning

Virksomheden skal forstå, hvordan dens produktion påvirker miljøet og det omliggende samfund. Det gælder både lokalt og globalt. Et eksempel kan være, hvordan beregninger af scope 1, 2 og 3 udledninger af drivhusgasser påvirker virksomhedens omgivelser og egen økonomi, og hvad virksomhedens strategi er for at reducere udledningerne. Derudover skal virksomheden også tage stilling til, hvordan den påvirkes af udefrakommende bæredygtighedsrisici. Det kan eksempelvis være, hvordan klimaændringer eller knaphed på ressourcer påvirker virksomhedens økonomi og fremtidsudsigter, og hvad virksomheden gør for at imødekomme risici.

For at hjælpe virksomhederne med at få et overblik over, hvad der helt konkret skal analyseres dobbelt væsentlighed ud fra og rapporteres på, har EU kommissionen udgivet rapporteringsstandarder, som er samlet i European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

ESRS-standarderne

ESRS er inddelt i to hoveddele med 12 standarder samt seks uddybende appendix.

Første del er Cross-Cutting Standards, som er to generelle standarder vedrørende generelle krav og oplysninger til bæredygtighedsrapporteringen. Heri defineres krav til beskrivelse af virksomhedens strategi, mål, målsætning og dens værdikæder. Anden del er Sector-Agnostic Standards. Det vil sige, at de gælder alle sektorer og erhverv. Det er 10 standarder, som knyttes til ESG med fem sæt standarder på miljø, fire standarder på sociale forhold og en standard vedr. ledelse (governance).

Figur B3.1: Udkast til standarder for rapportering på bæredygtighed

Generelle standarder	E (Miljømæssige faktorer)	S (Sociale faktorer)	G (Governance)
• ESRS 1: Generelle krav til rapportering • ESRS 2: Generelle oplysningskrav	• E1: Klima - Forandringer og tilpasning • E2: Forurening • E3: Vand og marine ressourcer • E4: Biodiversitet og økosystemer • E5: Ressourcebrug og cirkulær økonomi	• S1: Egen arbejdstyrke • S2: Arbejdsstyrken i værdikæden • S3: Påvirkning af (lokal)samfundet • S4: Forbrugere og slutbrugere	• G1: Forretningsadfærd og forretningsetik

Kilde: Egen tilvirkning ud fra EFRAG

Hvert sæt af standarder indeholder specifikke oplysningskrav. Udkastet indeholder 84 oplysningskrav og potentielt 1.144 målepunkter. Nogle af oplysningskravene er obligatoriske, mens resten af målepunkterne er virksomhedsspecifikke ud fra det dobbelt væsentlighedsprincip. Senere kommer mere sektor specifikke standarder.

Bemærk, at de miljømæssige faktorer i ESRS er sammenfaldende med de seks EU miljømål i EU-Taksonomien, som vist i figur B3.2.

Figur B3.2: EU Miljømål i EU-Taksonomien

EU-Taksonomi - Seks miljømål	
• Modvirkning af klimaændringer • Tilpasning til klimaændringer • Udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer • Overgang fra en lineær til en cirkulær økonomi • Forebyggelse og bekæmpelse af forurening • Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.	

Kilde: Egen tilvirkning

Derfor vil der være tæt sammenhæng med en kommende EU-Taksonomi, som for landbrugets vedkomne endnu ikke er på plads for de første to mål vedr. modvirkning og tilpasning af klimaændringer. Seneste forlydender er, at de bliver udskudt til 2024, mens de sidste fire miljømål bliver vedtaget senest med udgangen af 2023 for alle relevante sektorer inkl. landbruget.

Tabel B3.1 Målepunkter i ESRS

Environment	Social	Governance
E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	S1-1 – Policies related to own workforce	G1-4 – Confirmed incidents of corruption or bribery
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts	G1-5 – Political influence and lobbying activities
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns	G1-6 – Payment practice
E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions	
E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E1-5 – Energy consumption and mix	S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees	
E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	S1-7 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's own workforce	
E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	S1-8 – Collective bargaining coverage and social dialogue	
E1-8 – Internal carbon pricing	S1-9 – Diversity indicators	
E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	S1-10 – Adequate wages	
E2-4 – Pollution of air, water and soil	S1-11 – Social protection	
E2-5 – Substances of concern and substances of very high concern	S1-12 – Persons with disabilities	
E2-6 – Potential financial effects from pollution-related impacts, risks and opportunities	S1-13 – Training and skills development indicators	
E3-4 – Water consumption	S1-14 – Health and safety indicators	
E3-5 – Potential financial effects from water and marine resources-related impacts, risks and opportunities	S1-15 – Work-life balance indicators	
E4-5 – Impact metrics related to biodiversity and ecosystems change	S1-16 – Compensation indicators (pay gap and total compensation)	
E4-6 – Potential financial effects from biodiversity and ecosystem-related impacts, risks and opportunities	S1-17 – Incidents, complaints and severe human rights impacts and incidents	
E5-4 – Resource inflows		Obligatoriske målepunkter for alle
E5-5 – Resource outflows		Også obligatoriske hvis over 250 ansatte
E5-6 – Potential financial effects from resource use and circular economy-related impacts, risks and opportunities		Målepunkter baseret på analyse for dobbelt væsentlighed

Kilde: Egen virkning ud fra EFRAG

Obligatoriske målepunkter er markeret med grå, mens den gule markering kun er obligatoriske målepunkter for virksomheder over 250 ansatte. Den orange markering er målepunkter, som skal vurderes ud fra det dobbelte væsentlighedsprincip.

Udover målepunkter indeholder ESRS også krav om beskrivelse af processer, politikker og målsætninger.

Tabel B3.2 viser de underliggende målepunkter, processer, politikker og målsætningerne i ESRS for ESG-standarderne.

Tabel 3.2: Målepunkter, processer, politikker og målsætninger i ESRS

E (32)	S (32)	G (6)
E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	S1-1 – Policies related to own workforce	G1-1– Corporate culture and business conduct policies
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts	G1-2 – Management of relationships with suppliers
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns	G1-3 – Prevention and detection of corruption or bribery
E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions	G1-4 – Confirmed incidents of corruption or bribery
E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	G1-5 – Political influence and lobbying activities
E1-5 – Energy consumption and mix	S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees	G1-6 – Payment practice
E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	S1-7 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's own workforce	
E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	S1-8 – Collective bargaining coverage and social dialogue	
E1-8 – Internal carbon pricing	S1-9 – Diversity indicators	
E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	S1-10 – Adequate wages	
	S1-11 – Social protection	
E2-1 – Policies related to pollution	S1-12– Persons with disabilities	
E2-2 – Actions and resources related to pollution	S1-13 – Training and skills development indicators	
E2-3 – Targets related to pollution	S1-14 – Health and safety indicators	
E2-4 – Pollution of air, water and soil	S1-15 – Work-life balance indicators	
E2-5 – Substances of concern and substances of very high concern	S1-16 – Compensation indicators (pay gap and total compensation)	
E2-6 – Potential financial effects from pollution-related impacts, risks and opportunities	S1-17 – Incidents, complaints and severe human rights impacts and incidents	
E3-1 – Policies related to water and marine resources	S2-1 – Policies related to value chain workers	
E3-2 – Actions and resources related to water and marine resources	S2-2 – Processes for engaging with value chain workers about impacts	
E3-3 – Targets related to water and marine resources	S2-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for value chain workers to raise concerns	
E3-4 – Water consumption	S2-4 – Taking action on material impacts on value chain workers, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to value chain workers, and effectiveness of those actions	
E3-5 – Potential financial effects from water and marine resources-related impacts, risks and opportunities	S2-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E4-1 – Transition plan on biodiversity and ecosystems	S3-1 – Policies related to affected communities	
E4-2 – Policies related to biodiversity and ecosystems	S3-2 – Processes for engaging with affected communities about impacts	
E4-3 – Actions and resources related to biodiversity and ecosystems	S3-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for affected communities to raise concerns	
E4-4 – Targets related to biodiversity and ecosystems	S3-4 – Taking action on material impacts on affected communities, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to affected communities, and effectiveness of those actions	
E4-5 – Impact metrics related to biodiversity and ecosystems change	S3-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E4-6 – Potential financial effects from biodiversity and ecosystem-related impacts, risks and opportunities		
E5-1 – Policies related to resource use and circular economy	S4-1 – Policies related to consumers and end-users	Obligatoriske målepunkter
E5-2 – Actions and resources related to resource use and circular economy	S4-2 – Processes for engaging with consumers and end-users about impacts	Også obligatoriske hvis over 250 ansatte
E5-3 – Targets related to resource use and circular economy	S4-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for consumers and end-users to raise concerns	Målepunkter baseret på analyse for dobbelt væsentlighed
E5-4 – Resource inflows	S4-4 – Taking action on material impacts on consumers and end-users, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to consumers and end-users, and effectiveness of those actions	
E5-5 – Resource outflows	S4-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E5-6 – Potential financial effects from resource use and circular economy-related impacts, risks and opportunities		

Kilde: Egen virkning ud fra EFRAG

CSRD og ESRS er omfattende, og det kan virke uoverskuelig at analysere og samle så store mængder af data. Især da CSRD også kræver, at virksomheden har styr på hele dens værdikæde. For at imødekomme denne udfordring har CSRD en indfasningsperiode på tre år for værdikædeoplysninger.

Hvorfor er CSRD og ESRS vigtige?

CSRD og ESRS flytter for første gang i mange år grænserne for minimumsrapporteringen og ansvaret for (store) virksomheder. Fremadrettet er det ikke længere tilstrækkeligt med finansiell rapportering.

Selvom tendensen de seneste år har været, at ikke-finansielle data og rapportering er vigtig for virksomheder, så gør vedtagelsen af CSRD og den kommende vedtagelse af ESRS det til et krav. Det gør, at (store) virksomheder kommer til at efterspørge dokumenteret bæredygtighed i deres værdikæde. I værste fald vil leverandører, som ikke kan dokumentere og levere relevant bæredygtighedsdata i overensstemmelse med CSRD og ESRS-standarden bliver udelukket fra at levere til virksomheden.

Derfor kommer CSRS og ESRS sammen med EU-Taksonomien til at sætte de minimumsrammer for EU-virksomheders Licence to Sell, Licence to Operate og Licence to get Finance.

Licence to Operate:

Lovgivning og politiske dagsordner kommer til at benytte CSRD, ESRS-standarden og kriterierne fra EU-Taksonomien som minimumskrav for at få lov til at producere i fremtiden. Kan de ikke overholde kravene, så vil de ikke længere få lov at producere deres vare(r).

Licence to Sell:

Forbrugere vil i stigende grad efterspørge og forbruge varer med dokumenteret bæredygtighed. CSRD og ESRS-standarden kommer til at være et centralt element i at dokumentere, at virksomhederne producerer ansvarligt. Kan virksomheden ikke det, udsætter de sig for ikke at kunne sælge deres varer.

Licence to get Finance:

Den finansielle sektor er selv underlagt CSRD, og de vil ikke kunne dokumentere at deres lån eller investeringsprodukter er bæredygtige i EU, medmindre de følger CSRD, ESRS-standarden og EU-Taksonomien. Kan virksomheden ikke dokumentere og levere relevant bæredygtighedsdata i overensstemmelse med CSRD, ESRS-standarden og EU-Taksonomien risikerer virksomheden ikke blot at få en højere rente og dårligere vilkår. Virksomheden vil ikke kunne få bevilliget nye lån og vil i værste fald få afslag på refinansiering eller opsagt eksisterende lån.

I første omgang vil den enkelte landbrugsvirksomhed ikke være omfattet, men værdikædebetraktningen gør, at den finansielle sektor eller aftagerleddet vil kræve bæredygtighedsdata og/eller ESG-rapportering. For at leve op til kravene vil der blive efterspurgt af rapportering om emner som vandforbrug, pesticidforbrug, dyrevelfærd, ansættelsespraksis, samfundsansvar, klimapåvirkning og andre ikke-finansielle faktorer, som kan påvirke både virksomheden og samfundet som helhed.

For at opfylde kravene i ESRS og CSRD vil landbrugsvirksomheder skulle identificere og rapportere om disse faktorer og deres indvirkning på deres forretning og samfundet, og for at sikre at de træffer ansvarlige beslutninger på baggrund af denne information. Dette vil bidrage til at øge gennemsigtigheden og tilliden til virksomheden fra både investorer, forbrugere og samfundet som helhed.

Derfor vurderes bæredygtighedsrapportering ud fra CSRD, ESRS og EU-Taksonomien at være en forudsætning for og et integreret ledelsesværktøj i landbrugsvirksomheden i fremtiden.

Kildehenvisninger:

Det Europæiske Råd, 2022, Rådet giver afsluttende grønt lys for direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2022/11/28/council-gives-final-green-light-to-corporate-sustainability-reporting-directive/>

Det Europæiske Råd, 2022, EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om ændring af forordning (EU) nr. 537/2014, direktiv 2004/109/EF, direktiv 2006/43/EF og direktiv 2013/34/EU for så vidt angår virksomheders bæredygtighedsrapportering, <https://data.consilium.europa.eu/doc/docu-ment/PE-35-2022-INIT/da/pdf>

EFRAG, 2022, First Set of draft ESRS, <https://www.efrag.org/lab6>

Europa-kommissionen, 2018, Handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0097&from=EN>

IFRS, 2023, About the International Sustainability Standards Board, <https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/>

KPMG, 2023, Bliv klar til nye IFRS Sustainability Disclosure Standards, <https://kpmg.com/dk/da/home/indsigt/2022/04/ifrs-sustainability-disclosure-standards-.html>

PwC, 2022, EU Newsletter Sustainability Reporting #5, https://images.consent.pwc.com/Web/PwCGlobal/%7B131cca16-b4b2-45cf-952e-9ddbaa28c12e%7D_EU_Newsletter_5_-_Sustainability_Reporting.pdf

PwC, 2023, EU Newsletter Sustainability Reporting #6, https://images.consent.pwc.com/Web/PwCGlobal/%7B131cca16-b4b2-45cf-952e-9ddbaa28c12e%7D_EU_Newsletter_5_-_Sustainability_Reporting.pdf

PwC, 2023, Den bæredygtige bundlinje og nye ESG-rapporteringskrav fra EU, Konference i Musikhuset i Aarhus

Sphera, 2023, The ISSB and the IFRS Sustainability Disclosure Standards: Aiming for Comparability in ESG Reporting, <https://sphera.com/spark/the-issb-and-the-ifrs-sustainability-disclosure-standards-aiming-for-comparability-in-esg-reporting/>

SEGES Innovation

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.